

KERTOMUS NEUVOTTELUSTA

Taipalsaaren kirkonkylään suunnitellun uuden kunnantalon vaikutus kiinteään muinaisjäännökseen.

Taipalsaaren kunnan kulttuurilautakunnan puheenjohtaja Virpi Summanen otti minuun joulun alla 1987 yhteyttä (kirje 7.12.1987 Rho) koskien Taipalsaaren kunnantalon sijaintia. Hänen saamiensa tietojen mukaan paikalla saattaisi olla pitäjän vanhin hautausmaa, jonne myös lemiläiset olisivat vainajiaan tuoneet. Tiedot viittasivat kyllä kalmistoon (perimätieto, nyk. kirkon läheisyys), mutta ainakaan museoviraston, valtioneuvoston ja maanmittaushallituksen arkistoja penkomalla en asiaa pitemmälle kyennyt selvittämään. Lähetin tämän sisältöisen kirjeen Summaselle (Rho 2.2.1988).

Kunnasta otettiin sitten yhteys ja sovimme neuvottelukosketuksesta tarkoituksena täsmentää, mistä rakennushankkeessa on kysymys ja mitä muinaismuistolaki edellyttää. Neuvottelu pidettiin Ritarihuoneella 7.3.1988 ja siihen osallistuivat kunnan puolelta kunnanjohtaja Lauri Kekki, valtuuston puheenjohtaja Toivo Saarinen ja em. Virpi Summanen sekä rakennushistorian osastosta allekirjoittanut.

Kunnan edustajat toivat esille seuraavat seikat:

- rakennettava tontti sijaitsee vanhan Lappeenranta-Mikkeli -tien eteläpuolella
- tonttia vastapäätä tien pohjoispuolella on ollut kellotapulimäki, joka 1960-luvulla levitettiin uuden maantien pohjaksi
- tontin länsipuolelta Postipankin tontilta on huhujen mukaan joskus tullut rakennustöissä esiin ihmisen luita
- samoin niitä oli tullut vedettäessä viemäriojaa tontin eteläpuolelta 1970-luvulla
- kertoman mukaan lemiläisiä olisi haudattu lähemmäksi rantaa, taipalsaarelaisia taas kauemmaksi
- tontilla on nyt neljä rakennusta, jotka kaikki vähitellen joutuineet kunnalle, rakennuskanta nuorta, mutta paikalla asuttu pitkään
- uusi kunnantalo tulee ulottumaan myös kyseisen tontin itäpuolella olevalle tontille (RNo 1:10), jossa kallio on vajaan metrin päässä maanpinnasta.

Omasta puolestani toin esiin seuraavat seikat:

- maisemaa on rikottu aika pahasti (hiekanotto) ja asuminen paikalla on varsin intensiivistä, näin ollen ei ole aihetta pitää kohdetta ainakaan I luokan muinaisjäänneksenä, jonka olemassaolo olisi turvattava kaikissa olosuhteissa
- alueella on kuitenkin suoritettava muinaismuistolain edellyttämät arkeologiset koetutkimukset sen selvittämiseksi, onko kalmisto ulotunut rakennettavalle alueelle
- nämä tutkimukset, jotka kunta kustantaa, voidaan suorittaa siten, että kunta osoittaa kaivinkoneen kuljettajineen, kaksi lapiomiestä ja piirtäjän teknisestä toimestosta, kun taas museovirasto palkkaa kahdeksi viikoksi arkeologin, joka johtaa työt (1 vk + matka- ja majoituskorvaukset ja päivärahat) ja tekee niistä raportin (1 vk)
- jos jälkiä hautausmaasta ei löydy, museovirasto ilmoittaa kunnalle, ettei muinaismuistolain kannalta ole estettä rakentamiselle
- mikäli jälkiä löytyy (mukana harkinta), tutkitaan löytöpaikat laajemmin sen jälkeen, kun kunta on sitoutunut korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset
- koetutkimukset on mahdollista tehdä heti toukokuussa ja mahdolliset laajemmat tutkimukset voidaan aloittaa kesäkuun puolella, kaikki työt ovat joka tapauksessa valmiina syyskesällä.

Sovimme, että Taipalsaaren kunta lähestyy museovirastoa ensimmäiseksi kirjeellä, jonka kautta asiaa viedään eteenpäin yllä kaavailulla tavalla.

Ritarihuoneella 7.3.1988

Markus Hiekkanen